

Explosionsskydd . ATEX direktiven

7 maj 2009

Presenterat av
Kenneth Jarnryd

Kenneth Jarnryd

- ” Kemiekonomlinjen, examen, 1984
 - ” Utvecklingsingenjör, FFV Ordnance, 1984
 - krut, pyroteknik, ballistik, raketmotorer
 - ” Teknisk handläggare, 1993
 - Sprängämnesinspektionen
 - Statens räddningsverk (2001)
 - ” KJ Explotech AB, 2005
- 08 . 532 50146 070 . 28 50146

När/var gäller ATEX?

Vid explosiv damm- och gasatmosfär

- ” Utrustningar och skyddssystem med inneboende tändkälla i explosiv miljö samt Ex-skyddande materiel utanför skall uppfylla **produktdirektivet** för att få släppas ut på marknaden sedan 1 juli 2003.
- ” **Arbetsdirektivets** regler gäller vid Ex-risk för arbetstagare. Övergångsregler finns fram till 2006-06-30. De svenska föreskrifterna gäller även för andra än arbetstagare.

ATEX-direktiven

” 94/9/EG

Produktdirektivet

Styr krav på produkter som har påverkan på explosionsrisker.

” 99/92/EG

Användardirektivet

Styr minimikrav på säkerhet för arbetstagare som kan utsättas för fara orsakad av explosiv atmosfär.

Vem ger ut vad?

“ EU

Arbetsmiljödirektivet 89/391/EG

Produktdirektivet 94/9/EG

Användardirektivet 99/92/EG

“ Arbetsmiljöverket

Arbete i explosionsfarlig miljö, AFS 2003:3

Utrustningar för - + + - , AFS 1995:5

“ Elsäkerhetsverket

Elektriska utrustningar för ELSÄKFS 1995:6

“ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Explosionsfarlig miljö vid hantering av
brandfarliga vätskor och gaser SRVFS 2004:7

Vem har ansvaret?

- ” Ytterst → Företagsledningen
 - VD
 - Styrelse

- ” Ansvar kan dock delegeras nedåt!
 - Platschefer
 - Föreståndare (LBE)

Produktkrav

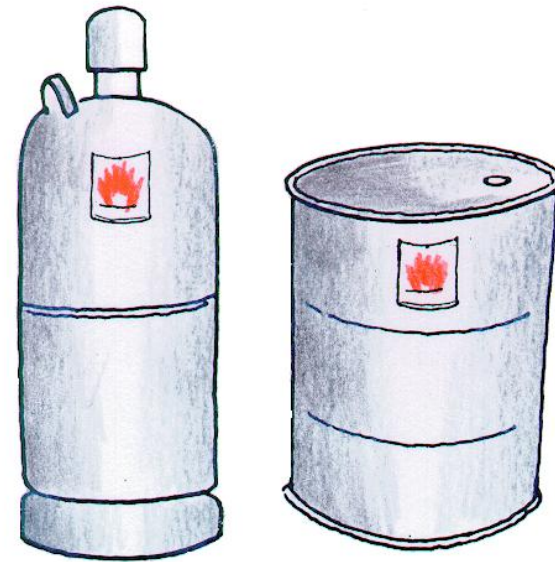
Utrustningsdirektivet 94/9/EG gäller för **utrustning och skyddssystem** med **inneboende tändkälla** avsett för användning **i Ex-miljö** eller anordning **utanför** som krävs för säker funktion.

Kraven påverkar den som:

- ” **Tillverkar** Ex-utrustning, såväl elektrisk som mekanisk och vare sig det är för försäljning eller för egen användningõ
- ” **Säljer** Ex-utrustningõ
- ” **Sätter samman** utrustning till en enskild funktionsenhetõ
- ” **Köper, installerar eller ibrukstar** utrustningõ

ATEX

Direktiv om minimikrav för
förbättring av säkerhet och
hälsa för arbetstagare som
kan utsättas för fara orsakad
av explosiv atmosfär
1999/92/EG

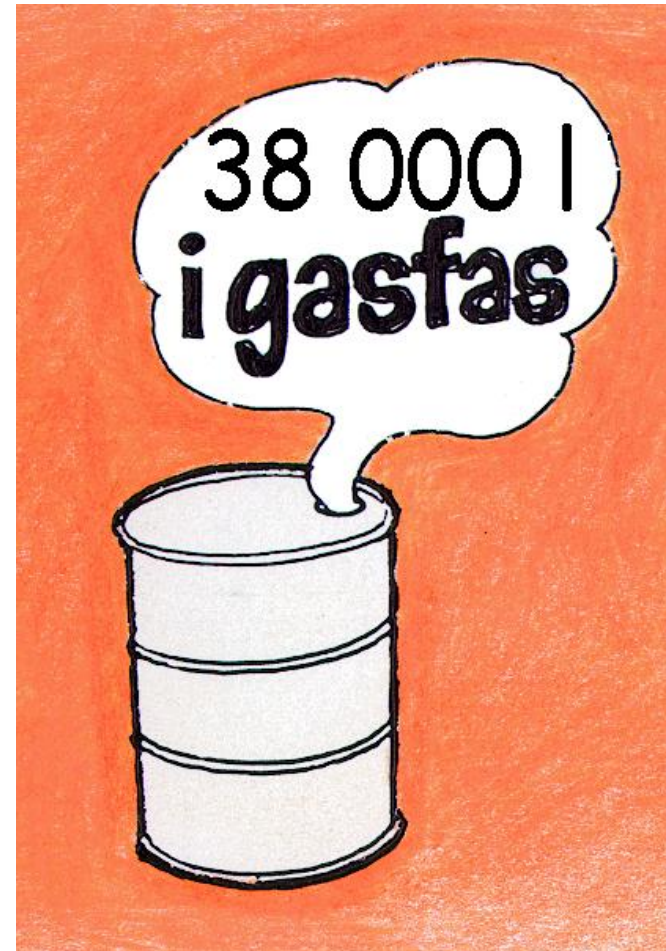

Krav i direktiv 99/92/EG

1. Riskgranskning, -bedömning, -analys, -utredning
2. Samordning
3. Klassningsplaner
4. Explosionsdata
5. Dokumentation
6. Val av utrustning
7. Krav på äldre utrustning
8. Utbildning

Bedömning av explosionsrisker

- 1 Sannolikheten och varaktighet för explosiv gasblandning
- 2 Sannolikheten för tändkällor
- 3 Installationer, processer och ämnen
- 4 Omfattning och verkan av eventuell explosion

Dokumentation

- ” All bedömning skall dokumenteras.
- ” Den som bedömer och dokumenterar skall ha tillräcklig kompetens

Klassningsplan

- ” Indelning i riskområden
- ” Område där explosiv vara hanteras eller explosiv atmosfär finns
- ” Zonindelning = nivå på riskområde

Dokumentation av explosionsskydd

- 1 identifierade explosionsrisker
- 2 områden som klassificerats i zoner

Explosionsskyddsdocument

Görs av verksamhetsutövaren:

- ” att explosionsriskerna har fastställts och bedömts
- ” lämpliga åtgärder för arbets säkerhetens uppfyllande
- ” de områden som klassats och delats in i zoner
- ” de områden där arbets säkerhetskraven tillämpas
- ” hur arbetsplats, arbetsutrustning, och varningsanordningar används och underhålls på ett säkert sätt
- ” åtgärder så att arbetsutrustning används på ett säkert sätt

Skyltar

KJ Explotech AB

ATEX 99/92/EG

” Särskilda krav (Artikel 9)

- . Utrustning som idag står i zon (före 30 juni 2003) skall 1 juli 2003 följa de krav som finns i bilaga II, del A. (Om det inte finns andra direktiv som helt eller delvis är tillämpliga.)
- . Utrustning som ställs i zon efter den 1 juli 2003 följa de krav som finns i bilaga II, del B.

ATEX 99/92/EG

- “ Särskilda krav (Artikel 9, forts)
 - . Arbetsplatser som har klassade utrymmen och tas i bruk efter 1 juli 2003 skall uppfylla detta direktiv fullt ut direkt.
 - . Arbetsplatser som har klassade utrymmen före den 30 juni 2003 skall uppfylla detta direktiv senast 3 år efter detta datum (1 juli 2006). (Jmfr punkt 1, föreg. sida)
 - . Alla ändringar som görs på en arbetsplats (enligt punkt 2) efter den 30 juni 2003 skall uppfylla detta direktiv.

Varför?

- ” Olycksrisken
 - Skador
 - Produktionsbortfall
- ” Regelverket kräver
 - Myndigheterna → Föreläggande, vite
 - ISO-certifiering
- ” Försäkringsbolag
 - Premiesterleken
 - Vid olycka = ej ersättning alt. skadestånd

Vad göra?

- “ Underlag
 - Anläggningen (ritning)
 - Explosionsdata; pulver, vätskor, gaser
 - Utrustning
 - Skydd
 - Rutiner
- “ Sammanställning
 - Explosionsskyddsdocument

